A°. 1861. N°. 304.

MAANDAG 23 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL

Op de beide KERSDAGEN verschijnt de *Utrechtsche Courant* niet. Inzenders van Advertentiën gelieven daarop te rekenen.

Zij, die zich met 1 Januarij op ons blad abonneren, tegen den prijs van *f* 4,50 in de maanden voor binnen, en *f* 5,— franko per post, buiten de stad, ontvangen van heden af *gratis* de nog deze maand verschijnende nommers.

UTRECHT, Zondag 22 December.

Subsidiën en Provincialisme.

Toen wij vroeger ons tegen het stelsel der subsidiën verklaarden, gebood de billijkheid te erkennen, dat de uitbreiding, daaraan gegeven, niet *alleen* aan de regering, maar vooral ook aan de Kamer te wijten was. De behandeling van hoofdstuk V heeft hiervan weder in het oog vallende proeven gegeven. Terwijl men zich *in vago* zoo luide over de uitzetting van dit hoofdstuk beklaagde en den minister van gemis aan zuinigheid beschuldigde, hebben enkele leden, waar het bijzondere belangen gold, een geheel anderen, een juist tegengestelden toon aangeslagen. Te regt mogt dan ook de minister van binnenl. zaken, in de zitting van 7 December, verklaren, »dat hij waarlijk in geen gunstigen toestand »verkeerde, wanneer hem aan de eene zijde verweten wordt, dat hij *te veel* wil uitgeven, terwijl »hem aan de andere zijde wordt ten laste gelegd, dat »hij *niet genoeg* uitgeeft." Wij voegen er bij, dat het regeren niet mogelijk is met eene vertegenwoordiging, die zulke tegenstrijdige klagten aanheft, en die, blijkens hare handelingen, niet weet wat zij eigenlijk wil.

En waaruit ontspruit deze beginselloosheid? Daaruit, dat de subsidiekwestiën doorgaans vragen van gewestelijk of plaatselijk belang zijn, bij welker behandeling het *chacun pour soi et chacun prêche pour sa paroisse* niet slechts op de duidelijkste, maar wel eens op de meest ongeoorloofde wijze te voorschijn treedt. Een sterk bewijs hiervan werd geleverd, in de zitting van 7 Dec. jl, door den heer *Westerhoff*, afgevaardigd door het kiesdistrikt Appingadam. Wij vestigen op hem de aandacht om te doen opmerken, hoe men, in onze wetgevende kamer, de pligten der volksvertegenwoordiging nog kan opvatten in een geest, die voor meer dan een halve eeuw reeds te zeer naar de dagen en denkbeelden der Unie zoude gesmaakt hebben.. Waar het de Ommelander kas en de Groninger kanalisatieplannen betrof, wilde die Spr. »*als afgevaardigde uit de provincie Groningen*, niet geheel het stilzwijgen bewaren." Wij vinden dus hier een *Groningschen* afgevaardigde, die voor de belangen zijner provincie pleit. Wij zouden echter aan den heer *Westerhoff* wel willen vragen, hoe hij deze opvatting van zijn mandaat als vertegenwoordiger overeenbrengt met de uitdrukkelijke bepalingen der grondwet, dat de Staten-Generaal *het geheele* Nederlandsche volk vertegenwoordigen (art. 74) en met den daarop door hem afgelegden eed (art. 83)?

Men ziet uit dit ééne voorbeeld, dat met vele andere, ofschoon minder sterk sprekende, zou kunnen vermeerderd worden, hoezeer vele leden onzer Staten-Gen. zich eigenlijk nog beschouwen, als *gewestelijke* afgevaardigden, die ter dagvaart allerlei *gewestelijke* of *lokale* belangen moeten voorstaan, en die daarbij ten eenenmale vergeten, dat zij in de Staten-Generaal zitting hebben als afgevaardigden van de Nederlandsche natie, bovenal en in de eerste plaats geroepen, om de *algemeene* belangen van den Nederlandschen staat, zoo noodig, zelfs *ten koste* van het bijzonder gewestelijk belang, te behartigen. Om dit laatste te bevorderen, heeft de grondwetgever van 1848 dan ook zeker het Rijk in kiesdistrikten verdeeld, in de verwachting, dat het gewestelijk belang daardoor meer op den achtergrond zoude geraken, maar hij heeft zich ten eenenmale misrekend. Dit denkbeeld heeft zich te geschiedkundig in ons volksleven ontwikkeld, is te veel een bestanddeel van al onze beschouwingen geworden, dan dat het door de bepalingen van eenige opvolgende grondwetten zou kunnen vernietigd worden! Wat men echter zou kunnen wenschen en mogen verwachten, is, dat het langzamerhand in den konstitutionelen staat minder luide zich zoude uiten, en dat eene konstitutionele regering daaraan minder gehoor zoude geven of behoeven te geven.

Maar hoe laat de afgevaardigde »*uit Groningen*" zich hooren? »Die provincie geeft, zegt hij, bij het ontwerpen en volvoeren van groote plannen tot kanalisatie, het voorbeeld van eene inspanning, die schier voorbeeldeloos is, en *verdiende* daarom eene *beterè*, eene *meer regtvaardige* behandeling. Thans wordt zij door de regering *stiefmoederlijk* behandeld en veel beter gewis ware het geweest, dat de regering reeds voor lang gezegd had, reken niet op hulp van staatswege, maar help u zelf." Wat beteekenen deze groote woorden? Zijn er werkelijk door opvolgende ministeriën *stellige* beloften en toezeggingen gedaan van rijkssubsidie voor genoemde werken, zoo zouden wij die zeer onvoorzigtig achten, wanneer niet eerst gebleken was, dat de bedoelde werken van meer dan lokaal belang waren; wij zouden vinden, dat er met grond over kwade trouw van personen kon geklaagd worden. Wij zouden echter tevens meenen, dat zelfs de Groningers daarover weinig hebben te treuren, wanneer het verder door den heer *Westerhoff* gezegde, waarheid is. Hij gaf toch de verzekering, dat, wanneer men maar niet door die beloften van rijkssubsidie ware opgehouden, »de ingezetenen van zijn gewest, »die nog niet, als zoovele anderen, door subsi»diën zijn *verwend* of *bedorven* geworden, hunne »uiterste krachten reeds vroeger zouden hebben »ingespannen, *om zichzelven te helpen.*" Wij nemen van deze verklaring van den *Groningschen* afgevaardigde met ingenomenheid akte. Daaruit blijkt toch, dat er bij onze Noordelijke broeders *energie* zit; dat zij nog wat doen durven in het belang van hun gewest; dat zij den juisten regel kennen en betrachten willen, »die zichzelf helpt, is best geholpen." Er schijnt ook nog uit te blijken, dat de *Groningsche* afgevaardigde het subsidiestelsel ook als een ontzenuwend en eigen krachten ondermijnend stelsel veroordeelt, want hij erkent, dat anderen er door *verwend* en *bedorven* zijn. Waarlijk de Groninger, met zijne volle energie, die zelf handelen wil, is er dan verre het beste aan toe, en het zoude inderdaad te bejammeren zijn, dat die schoone eigenschappen wierden *verwend* en *bedorven.*

Maar meende de *Groningsche* afgevaardigde dit alles wel zóó; of waren zijne verzekeringen slechts grootspraak? Men zou dit bijna moeten gelooven, wanneer wij hem hooren klagen over *onregtvaardige* en *stiefmoederlijke* behandeling van *zijn* gewest: wanneer wij hem smalend zien wijzen, op de vele millioenen, die aan waterwerken in Nd. en Zd. Holland zullen worden besteed, of aan de doorgraving van Holland op zijn smalst zullen worden weggeworpen; wanneer hij eindelijk de voor een afgevaardigde der Nederl. natie heilloze en tot verdeeldheid en scheuring aanzettende taal spreekt: »dat hij van de regering geene *gunsten bedelt*, »maar eene *regtvaardige* en *billijke behandeling vraagt;* eene behandeling waaruit blijkt, dat Gro»ningen door haar niet beschouwd wordt *als eene* »*buitenbezitting van Holland.*" — Om ons in het tijdvak van vóór honderd jaar verplaatst te achten, had de spreker nog maar eene enkele schrede verder moeten gaan, door te verklaren, dat, wanneer de regering hare eenzijdige voorliefde voor Holland (??) niet liet varen, het gewest Groningen zich aan de Unie zou moeten onttrekken.

Wij noemen zulke gevoelens en zulke taal belagchelijk; maar zij geven duidelijk aan, waar de schoen wringt. Het is het subsidiestelsel. Men is krachtig en vol energie, om zonder hulp te handelen; men rekent anderen *verwend* en *bedorven* door subsidiën; maar men gunt die toch anderen niet; men wordt er zoo bitter door gestemd, dat men zijn geheele karakter vergeet, dat men bijna landgenooten als vijanden gaat beschouwen.

Ziedaar door het voorbeeld van den *Groningschen* afgevaardigde een radikaal gebrek aangewezen, dat krachtig werkt en woekert in den boezem onzer wetgevende vergadering, en dat, zoolang het hier niet op den achtergrond kan treden, voor elk kabinet, voor elke uitvoerende magt tot de grootste moeijelijkheden zal aanleiding geven. Een van beiden toch: het moet voeren tot eene stelselmatige beperking en inkrimping van alle toelagen en subsidiën, en de vraag is nog, of een kabinet dat dezen weg volgt, nog wel de ondersteuning der vertegenwoordiging zoude erlangen; of het moet voeren tot het beginsel van zooveel mogelijk te vrede stellen; tot het smoren van wangunst en klagten; of, wanneer men nog iets verder gaat en bekwame of eerzuchtige staatslieden er party van willen trekken, tot het *spekuleren* op dat *chacun pour soi*, ten einde daarin een zekeren weg te vinden, om steeds eene meerderheid van lokale belangen op hunne zijde te hebben, en daardoor zich staande te houden, ook waar het publiek belang dit niet eischt. Wij gelooven, dat onze konstitutionele geschiedenis ook van dit laatste verschijnsel voorbeelden kan aanwijzen, en dat wij op dien weg voortgaande daarvan nog vele wrange vruchten zullen plukken.

Zie het overzigt, de telegrammen, de binnen- en de buitenlandsche berigten in het BIJVOEGSEL.

UTRECHTSCHE-STUDENTEN-KONCERT.

Opgerigt in 1823.

Eerste Dames-Koncert.

Wanneer Pallas zonen zich in de koncertzaal vereenigen, waar velen van Utrecht's ingezetenen ter bijwoning van muzikale uitvoeringen zijn uitgenoodigd, wordt hun doorgaans een rijk kunstgenot geschonken. Dit had ook den 11. Dec. j. l. in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen plaats, toen aldaar de 4. symphonie van *Mendelssohn*, de ouvertures voor de opera *Iphigenia in Aulis* van *Gluck* en der *Vampyr*, van den pas overleden *Heinrich Marschner* (14 Dec j l) den beroemden komponist van *Hans Heiling*, *der Templer und Jüdinn* en andere opera's, door een niet sterk bezet maar goed werkend orkestpersoneel, waaronder vier bekwame ripienisten: de H.H. *Simons*, *de Groot* en de Gebr. *Zuurhaar* uit 's Gravenhage, door den heer *C. Coenen* met veel takt en vuur aangevoerd, werden ten gehoore gebragt, en de instrumentaal-soli door den heer *Kömpel*, de zang-soli door twee leden der Italiaansche opera te Amsterdam, mej. *Pirola* en den heer *Mea*, werden voorgedragen. Van genoemde werken verdient de uitvoering der symphonie en *Glucksche* Ouverture den meesten lof, terwijl die der *Vampyr* te wenschen overliet. Het was een lust te hooren met hoeveel kracht, naar gelang der bezetting, met hoeveel aplomb, netheid en fijn genuanceerd vooral de fraaije symphonie (genaamd de Italiaansche) werd teruggegeven, en met welk eene diskretie de begeleiding der instrumentale obligaten plaats had, ook die der zangstukken, deze onder direktie van den Italiaanschen orchestdirecteur. — De heer *Kömpel* uit Hannover, een der geliefde leerlingen van den te regt hoog beroemden *Spohr*, was de held van den avond. Hoe edel, gevoel- en smaakvol, met welk een vollen fraaijen toon, droeg hij de onbeschrijfelijk schoone Gesangscène zijns meesters, en *David's* uitstekende variatiën op een thema van *Mozart*, hoe duidelijk en goed gekarakteriseerd *Bach's* merkwaardige Chaconne voor. Hoe heerlijk trilden de snaren op *Spohr's* wereldberoemde Staduari-viool onder zijne vingeren! En kon het dan wel anders, of het talrijk publiek moest daardoor in verrukking worden weggesleept, den eminenten kunstenaar-virtuoos telkens daverend toejuichen, terugroepen en biseren, het orkest ter zijner eere fanfares aanheffen, en H.H. kommissarissen den man, die opzettelijk en geheel belangeloos uit Hannover in hun koncert was opgetreden, uit erkentelijkheid daarvoor een prachtig gewerkte bokaal vereeren en alle eer bewijzen?

Mej. *Pirola* had hare keuze bij de aria uit *la Traviata* van *Verdi* en een duet met den heer *Mea* uit *Il Giuramento* van *Mercadante*, de heer *Mea* de zijne bij eene aria uit de *Martha* van *Flotow* bepaald.

Die keuze had oneindig beter maar ook slechter kunnen zijn.

Hoeveel goede hoedanigheden de Italiaansche zanger en zangeres in hunnen zang ten toon spreidden, zoo schoten zij daarin echter te kort om met een kunstenaar als den heer *Kömpel* te kunnen konkurreren. Mej *Pirola* is wel eene goede en zeer geroutineerde chanteuse uit de nieuwe Italiaansche school, welke over eene kolossale, zeer sterk getimbreerde stem vooral in het hoogere register kan beschikken, eene goede *mezza voce* en rijke koleratuur in hare magt heeft, maar zij doet te veel de kracht harer longen gelden — op het theater zeker minder hinderlijk — is soms niet onberispelijk in de emissie harer toonen, en mist dat edele, liefelijke en smaakvolle in hare voordragt, waardoor een beschaafd publiek doorgaans in verrukking wordt gebragt. Daarin overtreft haar de heer *Mea*, geen heldentenor maar een lyrisch met een aangenaam orgaan begaafde zanger, wiens

eenvoudige, gekuischte zang, daargelaten dat zijne stemvorming volkomener zou kunnen zijn, toch voortdurend meer sympathie bij het publiek zal vinden. Beiden vielen wel vele toejuichingen ten deel, maar toch ontbrak daaraan die warmte en duur, welke ‚bij die voor den voortreffelijken representant der Spohrsche school vielen op te merken.

Voor zooveel schoons dien avond gesmaakt, betuigen wij den *cives Academiae* onzen dank, waarmede wel meest alle genodigden en in het koncert verschenen zullen instemmen. Dat het tweede invitatie-koncert ons wel een of ander buitengewoon talent zal brengen, daaraan valt niet te twijfelen. Jeugdig vuur en jeugdige krachten met een vasten wil en een edel streven voorwaarts, strekken daarvoor ten waarborg.

Dr. KIST.

Ingezonden.

Eenige woorden over het Prospektus voor de ontworpene Spoorweglijn van Almelo naar Salzbergen.

De tijd waarin wij leven, vordert, dat dáár waar geene spoorwegen en telegrafen bestaan, en deze beide elementen van verlichting en vooruitgang, door de aanwezende bevolking met haren handel, industrie en landbouw eene voldoende levenskracht kunnen vinden, een iegelijk zooveel mogelijk zulke ondernemingen op krachtdadige, doch eerlijke wijze, ondersteune en bevordere, ja zelfs eene zoodanige ondersteuning als een zedelijken pligt beschouwe.

Overtuigd van deze waarheid, en hoogelijk belangstellend in al wat haar betreft, lazen wij daarom met aandacht het prospektus voor den internationalen spoorweg van Almelo naar Salzbergen, omdat wij meenden op eene ons onbekende route verplaatst te worden. Doch weldra bespeurden wij, dat men geen ander Salzbergen bedoelde dan het vlek bij Rheine op Hannoversch gebied. Dáár, waar men eene onderneming tracht in het leven te roepen, die door verkeerde en scheve voorstellingen der zaak voordeelen belooft, die nergens anders kunnen bestaan, dan in het rijk der illusiën, wordt het pligt zijne stem te verheffen en te waarschuwen, tegen fabelachtige overdrijving, zoo als in dit prospektus geschiedt.

Ware het niet, dat in het voorloopig kommitee vier der achtingwaardigste Amsterdamsche ingezetenen werden aangetroffen, wij zouden geneigd zijn te gelooven, dat eene hernieuwing beproefd werd van een zekere spoorweg-onderneming, gelijk aan die van 1847 en waaraan de waterwegen van zekere provincie hun ontstaan te danken hebben.

Wij willen op de bedoelde spoorweg-onderneming niet terug komen, evenmin de waarde van de aandeelen in den waterweg, welke uit die spekulatie voortvloeide, ontleden of taxeren. Wij willen ons alleen bepalen bij een vlugtigen blik over het geheel, doch meer bijzonder de cijfers onderzoeken, welke als minimum van opbrengst op het zoo geduldige papier, zoo maar los weg opgesteld en als waarheid, gedekt door de namen van vier respektable mannen, in het publiek werden gezonden.

Het belang dezer verbinding, zegt men, is reeds meermalen aangetoond. De vraag: »welk belang? en waar is zulks aangetoond?" kan niet anders beantwoord worden dan met de opmerking, »dat nimmer een zaakkundige het der moeite waardig gekeurd heeft, om te ijveren voor den weg van Salzbergen naar Holland, om de zeer eenvoudige reden, dat niemand in staat is met kennis van zaken iets goeds voor Nederland van dezen weg te voorspellen; deze weg is alleen van *uitsluitend* belang, en wel:

I. Voor den Hannoverschen staat, om zonder het Pruissisch territoor te behoeven aan te doen, in 1865 of 1866 de Hollandsche havens te kunnen bereiken, wanneer hij van zijne eigene havens *Leer* en *Emden* geen gebruik kan maken, dus hoogstens 3 maanden per jaar. Nimmer zal Hannover de internationale Salzberger-Almelosche baan gebruiken voor het goederen-transport, dan bij onbruikbaarheid der rivier de Ems, hetgeen meer dan overtuigend blijkt, uit den toestand van zijne Westbaan Emden-Rheine, die nimmer rente, zelfs niet 1 pCt. heeft afgeworpen, en geheel wordt opgeofferd, om, door het zoo bij uitstek goedkooper water-transport op de Ems, de havens van Leer en Emden voor verval te behoeden. Dit systeem zal de Hannoversche regering nooit opgeven, omdat zij steeds droomt van konkurrentie te kunnen maken van hare havens met die van Rotterdam en Amsterdam, voor het zoogenaamde groote Noordduitsche goederen-transport, even als of Bremen en Hamburg zich daarvan niet sedert lang tot Osnabruck toe meester hadden gemaakt. Alleen de vrees *voor de welverdiende straf* in 1865—1866 heeft de Hannoversche regering gedwongen uit hare helaas bijna ledige schatkist voor *f* 800,000 *onder voorbehoud van de sanktie* der Kamers, in den Salzberger weg deel te nemen.

II. Voor de bezittingen van den vorst van Bentheim. 1. om zijn zomerhospitaal voor de Hollanders gemakkelijker toegankelijk te maken en mogelijk eens renten te trekken van het zeer kostbaar gebouw, dat slechts eenmaal eenig profijt afgeworpen, en 2. om zijn zandsteen zoo mogelijk duurder te verkoopen.

Alleen deze beide vreemde belangen kunnen door den weg van Salzbergen gebaat worden. Voor Nederland in het algemeen en voor Twenthe in het bijzonder heeft hij geene andere waarde, dan om gemakkelijker steenen te bekomen, en over $1\frac{1}{2}$ jaar langs eenen omweg van 30 Nederlandsche mijlen naar Munster en het overige zuidelijke Westfalen te reizen. Het voordeel van den korteren afstand is alleen voor diegenen, welke per diligence van Zwolle over Almelo en Salzbergen per westbaan naar Leer en Emden zich willen begeven, waar thans bereids zoo veel passage is, dat zeer dikwijls de treinen van Rheine naar Emden met 10, ja nog minder passagiers vertrekken, en hoogst zeldzaam een trein afgaat, alleen voor goederen bestemd, uitgezonderd *met steenkolen van Dortmund.*

Eene aansluiting aan een zoo rentegevenden spoorweg, zal de opbrengst verzekeren van eenen verbindingsweg, welke een kanaal als uitgangspunt heeft, dat, ofschoon gewigtige diensten bewijzende, geen renten oplevert, maar gemiddeld 3 maanden in het jaar door vorst onbruikbaar wordt en wel op zulke tijden, dat de spoorwegen de grootste goederentransporten hebben!

Verder heet het: »Deze weg zal steeds de kortste zijn naar N. Duitschland." Wat baat het echter een korteren weg te openen, waar geene passage is, terwijl andere internationale spoorwegen in de onmiddelijke nabijheid van de Hannoversche grenzen worden aangelegd, en de besprokene dus nimmer eene onderneming kan worden, waarvan zonder onverwachte omstandigheden, meer te hopen is dan hoogstens een opbrengst, die bij een zeer zuinig beheer, de exploitatie-kosten zou kunnen dekken!

Maar de Twentsche fabrieken, zegt het prospektus, zullen door den aanleg van dezen weg goedkooper van steenkolen worden voorzien uit de mijnen van Ibbenburen en Osnabruck. Juist deze bepaalde *onwaarheid*; waarvan ieder Twentsch fabriekant overtuigd zal zijn, deed bij ons de gedachte ontstaan, of men onder den vorm van een spoorweg-onderneming wederom een waterweg op 't oog had. Zij levert tegelijk het bewijs, dat de schrijvers (of schrijver) met den stand van zaken over 't geheel, even weinig bekend zijn, als met de Ibbenburer kolenmijnen. Op het plan van den schrijver is geen andere aanmerking noodig, dan dat Rheine, het eerste station van Ibbenburen, alsmede Meppen, Leer en Emden zich van Dortmunderkolen moeten voorzien, niettegenstaande Ibbenburen slechts $2\frac{3}{4}$ en Dortmund 14 Pr. mijlen van Rheine ligt, en zulks om de eenvoudige reden, dat Ibbenburen zelfs niet in de behoefte zijner eigene environs kan voorzien, terwijl de Osnabrucksche kolenmijnen nog eerst in goede exploitatie moeten worden gebragt, alvorens te kunnen leveren.

Van deze laatste daadzaak kan zich ieder belangstellende overtuigen bij de hoofddirektie van de Westfaalsche staatsbaan, die juist door het groote kolen-transport naar Rheine, Meppen, Leer, Emden, enz. beter dan ooit rendeert. Men heeft echter niet eens noodig het bewijs bij die administratie te vragen; het prospektus zelf levert dit immers, het laat onmiddelijk volgen, »alsmede »van Engelsche kolen door de kanaal-aansluiting »te Almelo." Er wordt alzoo op gerekend, om de Eng. kolen door het kanaal en verder naar Bentheim en omstreken te vervoeren, als of Dortmund niet meer zou bestaan, als de Salzberger spoorweg gereed was!

Het is, om slechts iets te noemen, geen zeldzaamheid, dat men te Ibbenburen 20 ja 24 uren wachten moet, ten einde om 1000 kilo kolen te bedelen; wij zeggen bedelen, omdat het niet anders mogelijk is voor partikulieren te Ibbenburen kolen te krijgen, terwijl aan Enschedé alleen een zeker quantum als bedrag is toegestaan. Op de Dortmundsche kolen zullen wij later terug komen.

Hierop volgt in 't prospektus eene aanbeveling der zaak met voorspelling van gunstige resultaten, omdat de weg maar *f* 68,000 per Ned. mijl kosten zal. Voorwaar een billijke prijs, maar zoo de waarheid van het opgegeven goederen-verkeer bevestigd konde worden, zou ten minste de helft van die som vereischt worden voor het materieel van transport, en waarschijnlijk zal niet veel meer dan 7000 per Ned. mijl voor dat transport-materieel bestemd zijn, en dan is *f* 68,000 *zeer goed betaald!*

Hierna komt de verzekering, dat de weg geene konkurrentie van waterwegen zal hebben, integendeel zullen de waterwegen de opbrengst bevorderen! Het bewijs van het eene zoo min als van het andere wordt hier bijgebragt, en wij gelooven, dat de schrijver hier zeer wijs gedaan heeft, ten einde geen gevaar te loopen van juist het tegendeel te bewijzen, van hetgeen hij wilde bevestigen.

Nu komt onder de *vermoedelijke opbrengsten* de Bentheimer steen. Blijkbaar, zijn den schrijver opgaven gedaan van hoeveelheden steenen, die in de volgende eeuw vervoerd zullen worden; en dat hij, bij de berekening van centenaars en kubiek voeten, *duizelig* geworden is, bewijst, indien geene drukfouten ingeslopen zijn, de opgave zelve; men heeft slechts de verwarring in de cijfers na te gaan, om de ovetuiging te bekomen, dat men iets aanbeveelt wat men zelf betwijfelt.

Volgens *officiële* opgave (door wien ?) zouden thans gemiddeld naar Holland verzonden worden 225, centenaars of 11,250 ton zandsteen. Deze ge kend op de buitengewoon hooge vracht voor st nen à 4 cents pr. ton en pr. Ned. mijl, m over 38, laat ons zeggen 40 N. mijlen à *f* 1 per ton *f* 18,000 vracht! Om nu echter in dien ligtgeloovigen Amsterdammers, meer dan pCt. over $3\frac{1}{2}$ millioen, en den graaf van Be heim *f* 128.000 in plaats van *f* 20,000 inkomsten vo te spiegelen, berekent men, gemakshalve 1,280 kubiek voet of 76,800 ton ('t is beter zoo, heel weinig) met een opbrengst van *f* 180,000 10 maal zoo veel, en stelt de vracht, in ver lijking van alle tarieven in Duitschland, welke bedudend verschillen met die van andere Stat 34 pCt. te hoog.

Leest men nu wat op deze rekening (toch volgens *Jan Bartjens*) volgt, nl. het vervoer n Duitschland, dan moet men waarlijk denken: Heer vergeef het hun, want zij weten niet wat zij schrij In 't prospectus immers leest men »volgens zelfde opgave (van wien ?) bedraagt het vervoer n Duitschland jaarlijks 200.000 centenaars of 1640 k. vt. wanneer dit door de vermindering van tra port slechts tot 200.000 kubiek voet zal toenem dan verkrijgt men tegen 6 cents pr. voet *f* 12 vracht."

Waarom heeft men hier voor Duitschland, w het tarief lager is, 20 pCt. hooger vracht gerek dan in Holland? Had men aan 88.000 ton te gewoon tarief, niet genoeg, waarom dan niet brokken meer gerekend, de moeite van schrijv is dezelfde. — Om nu echter de waarde van de geheele, kunstige berekening nog meer te doen komen, merken wij op, dat langs den geheel weg van Salzbergen tot de grenzen zoo veel ar ders, alles zamengenomen, niet gevonden word die in staat zijn, om zulke verbazende massa's steen te breken, veel minder te bewerken, en dan het nog eene andere en gewigtige vraag: of Hollanders steeds geneigd zullen zijn, de Benth mer steen 50 pCt. te duur te betalen, alleen om een eigenzinnig monopolist te bevoordeelen vooral wanneer hun de gelegenheid geopend worden, langs een anderen weg, even goede steen voor de helft van den prijs te bekomen?

Nog wordt als opbrengst gesteld *f* 120.000; om de post te vinden heeft men alles te zamen gevoegd; voorraad heeft men vastgesteld dat geene an internationale verbindingen tusschen Enschedé de Westfaalsche baan tot stand zullen komen en zeker daarom het transport naar Midden Duits land toegeeigend. Gelukkig voorwaar, dat men meerdere onzigtigheid gebruikt, alvorens zulken *volstrekten onzin* in het publiek op te tre

Dat het verkeer over spoorwegen, na een getal jaren, verbazend toeneemt, is volkomen wa maar het is niet minder waar, dat om een hand weg te verleggen, men vele jaren noodig he moeijelijker wordt dit nog, wanneer zoo een gelegd moet worden, gelijk men vroeger plag zeggen, over de veeren, welke steeds verbaz veel werk, bestel- en bergloon vorderen, zon nog van beschadiging van goederen te spreken.

In de berekening echter over het bagatel *f* 120.000. heeft men Westfalen en Midden Duits land (waarom ook Zuid-Duitschland en de Sch niet aangegeven) in het transport opgenomen, een aanmerkelijk vervoer van steenkolen, die de aangeduide plaatsen niet voorhanden zijn. loniale en andere waren worden over de vee en Salzbergen naar Westfalen verzonden. Even zullen de fabrieken hunne goederen door *Hanno* moeten bekomen. Noord Duitschland zal niet over Leer, Emden, Bremen en Hamburg goederen ontvangen, maar door het Almelo kanaal en verder over Salzbergen. Hout, rasen kalksteen, waaraan Pruissen zeer rijk is, zullen o Salzbergen vervoerd worden! Waarlijk men m niet alleen een groote mate van onkunde en driest heid bezitten, om zulke *onbekookte*, op niets g baseerde berekeningen, aan het publiek te durv voorleggen, maar bovenal een onwankelbaar v trouwen bezitten op de Amsterdamsche geldkisten die zoo, zonder verdere navraag, voor 2.000.000 zulke aanwijzingen zouden teekenen! Treurig voo waar, dat onze Hollandsche spoorweg-onderneming gen zich op zulke ongelukkige wijze aan besp ting prijs geven.

Ten slotte komt het personen-vervoer à *f* 3 per dag of *f* 131.400 per jaar.

Wanneer het prospektus nog eenige waarde heeft is het deze, dat de onzin van het begin tot het einde op eene meesterlijke wijze is volgehouden.

De schrijver heeft zich wel gewacht, om het zi lental langs de lijn op te geven, waaruit gebleken zoude zijn, dat op de geheele route nog geen 30,00 menschen wonen, de boeren medegerekend, nooit in Holland komen, en omgekeerd. Het is bespottelijk om te gelooven, dat wie ook, zelfs Roth *schild*, zoo veel vertrouwen bij het publiek zou hebben, dat op zulke, daarheen geworpen cijfers, zonder eenig het minste bewijs, de geldkisten, ten behoeve van vreemde belangen, geopend zouden worden.

De geheele onderneming is dus volgens het pro spektus zelf onbesuisd, en het prospektus en onderneming kunnen daarom hand aan hand ga

ADVERTENTIËN.

*** De Burgemeester van Maartensdijk, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, rekenen van *Vrijdag den 27. December* 1861, en met *Woensdag den 29. Januarij* 1862, en zoo gedurende 30 dagen ter secretarie der gemeente, van 's morgens 9 tot 's middags 2 ure, ter inzage van een ieder zullen nederliggen, een uitgewerkt plan of beschrijving, eene grondkaart en uittreksels uit de registers van het kadaster, voor zooveel betreft de te onteigenen eigendommen in deze gemeente, ten behoeve van den Centraal-Spoorweg *Utrecht-Zwolle.* En worden de belanghebbenden herinnerd, dat zij hunne bezwaren binnen den bovengenoemden termijn aan het Collegie van Burgemeester en Wethouders moeten opgeven.

Maartensdijk, den 23. December 1861.

De Burgemeester voornd.,
EIJCK.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *DOCHTER* J. M. W. MELCHERS, geliefde Echtgenoote van

Vleuten, G. J. H. VAN BIJLEVELT.
den 20 December 1861. *Burgemeester.*

*** Den 13. December overleed te Roelenge s/G. na het ontvangen der H. Sacramenten in den ouderdom van 87 jaren en 5 maanden onze geliefde vader en behuwd vader, de Heer J. FRENAY.

E. FRENAY.
M. I. BEAURIEUX.

*** Heden werden wij ontsteld door het nog eenigzins onverwacht overlijden van den WelEerwaarden Heer ELIZA HERINGA, Emer. Predikant te Blaauw-kapelle, die zachtelijk ontsliep in den ouderdom van 66 jaren.

Utrecht, *De Familie.*
den 20. December 1861.

Eenige Kennisgeving.

*** Voor de vele bewijzen van warme deelneming, bij zijn vervuld 25jarig professoraat hem betoond, niet alleen door zijne Ambtgenooten en zijne voormalige, zoo wel als tegenwoordige Leerlingen, maar ook door zeer velen in en buiten deze stad, betuigt de ondergeteekende zijnen hartelijken dank.

Utrecht, 21 Dec. 1861. H. E. VINKE.

*** De ondergeteekenden, practiserende Geneesheeren alhier, hebben de eer hunne Utrechtsche mede-ingezetenen kenbaar te maken, dat zij zijn overeengekomen bij het aannemen van nieuwe patienten, als maatstaf hunner declaratien, te zullen toepassen het tarief door Gedeputeerde Staten van Utrecht, den 18. Aug. 1821 vastgesteld; terwijl zij zich echter voorbehouden omtrent de minder gegoeden van dezen regel af te wijken.

Utrecht 9. Dec. 1861.

A. H. van den Heuvel.	E. Oudenhoff.
J. Koker.	J. P. Taats.
Th. A. van Schermbeek.	G. A. J. Beckers.
H J. Broers.	J. L. H. Haerten.
A. Kops.	P. M. Adér.
J. B. Dompeling.	A. F. Verhoeff.
B. J. Schot.	D. K. Munting.
J. G. Koning.	J. Loeff.
P. J. Kraamwinkel.	H. Snellen.
A. A. H. Suijck.	A. C. J. Bressler.
A. Scholten.	P. Q. Brondgeest.
J. C. van Eeten.	

WEG VAN UTRECHT NAAR SCHALKWIJK.

*** Commissarissen van den Schalkwijkschen weg adverteren door deze, dat de **Coupons** der aandeelen van *f* 500.— ten laste dien Weg over 1861, zullen worden betaald na 1 Januarij 1862 met *f* 22 50 per Coupon, bij den Heer G. A. DE WIT, Secretaris-Thesaurier der onderneming, buiten de Waardbarrière te Utrecht, Wijk M. no. 79.

VENNOOTSCHAP NEDERLAND

gevestigd te Amsterdam.

MILITIE-KASSEN

*** Onder deze benaming opent de *Vennootschap NEDERLAND* eene nieuwe reeks **Overleveringskassen** in den vorm van die, welke reeds onder haar beheer in werking zijn.

Het doel der **MILITIE-KASSEN**, is om op eene geleidelijke wijze in de kosten van plaatsvervanging te voorzien, terwijl de bevordering der vrijwillige dienstneming daarbij tevens is in het oog gehouden. De deelneming in de **MILITIE-KASSEN** wordt opengesteld met Januarij 1862. Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen aan het Kantoor der Vennootschap, Heerengracht bij de Nieuwe Spiegelstraat, X 456, en bij de heeren Agenten.

AANBESTEDING van VLEESCH en VET.

*** Commissarissen tot de Voedings-Commissie bij het Depôt van het 7de Regement Infanterie, zijn voornemens op Vrijdag den 27. December aanstaande, des morgens ten 12 ure, over te gaan tot de aanbesteding van bovenstaande VOEDINGS-ARTIKELEN. De voorwaarden dezer aanbesteding zullen dagelijks ter lezing liggen, van des morgens 12 tot des middags 2 ure, ten burele van den kommandant van gemeld Depôt in de Willems-kazerne.

De Commissarissen:
Utrecht, STRÖMSDORFFER, kapt.
den 21. December 1861. IJ. DE VRIES, kapt.

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der Stad Utrecht zullen, op Zaturdag den 28. December 1861, des namiddags ten een ure, in het openbaar aanbesteden:

1. **De leverantie van Utrechtsche Straatklinkers, dienstjaar 1862.**
2. **Idem Idem van Yssel Straatklinkers.**
3. **Idem Idem van Waal Straatklinkers**
4. **Idem van Biltsch-zand.**
5. **Idem van Lek-zand.**
6. **Idem van Kalk.**
7. **Idem van Tras.**
8. **Onderhoud en Vernieuwingen aan den Straatweg van Utrecht naar Vreeswijk.**
9. **Idem aan de Sluis te Vreeswijk.**
10. **Idem aan de Sluis te Nieuwersluis en het jaagpad van daar tot Hinderdam.**
11. **Idem van het jaagpad van Utrecht naar Woerden.**

De bestekken liggen ter inzage aan Stadstimmerhuis Achter Klarenburg.

Utrecht, 13 December 1861.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

HOUTVERKOOPING

*** op de Buitenplaatsen *VECHTVLIET en VECHTZIGT* nabij Breukelen.

Op Vrijdag den 27. December 1861, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, van: **Eiken, Iepen, Beuken, Esschen, Populieren, Wilgen, Linden, Berken en Kastanje boomen, Esschen, Elzen en Eiken Hakhout en Eiken Snoeisel.**

HOUTVERKOOPINGEN.

*** De Notaris J. C. SCHADEE, te Zeijst, zal verkoopen: Op Vrijdag den 27. December 1861, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement *de Zwaan*, te Zeijst, eene aanzienlijke partij **Iepen, Appel** en **Wilgen boomen, Eiken, Elzen, Esschen** en **Berken Hakhout, Eiken, Beuken-** en **Wilgen Snoeiling,** mitsgaders 50 perceelen **Sparren hout.**

En op Maandag den 30. December 1861, des morgens ten 10 ure, in de bosschen, achter de buitenplaats *Heerewegen*, onder Zeijst: **Dekspar-ren, Rekhouten, Boonstaken, Brandhout** en **Sparrenhaar.** Breeder bij billetten.

*** Op *Donderdag den 2. Januarij* 1862 zal de Notaris W. COLLARD ter standplaats Baarn, ten verzoeke van den WelEdelen Heer A. WALRAVEN FISLER, ten woonhuize van *Willem Hartenberg* op *Ewijkshoeve* onder *Zeijst*, te beginnen des voormiddags ten 10 ure, publiek verkoopen; eene aanzienlijke partij hout, bestaande in: **zwaar eikenhakhout, gerooide berkenboomen, sparren, rekhouten, vreehouten, boonstaken, sparrendunsel, zwaar boomsnoeisel, essenhout op stam, gekloofde sparrenwortels en drooge takkenbossen,** benevens eenig **boekweiterstroo.**

Alles in nummers afgedeeld, en op de plaats *Ewijkshoeve* te zien, en te informeren bij den tuinman aldaar.

*** Men zal op Vrijdag den 3. Januarij 1862, ten één ure na den middag, in het Logement *de Zwaan*, te Zeijst, in het openbaar verkoopen:

DRIE WONINGEN, onder een dak, met ERF, GROND en TUIN, te zamen groot 11 roeden, 60 ellen, staande en gelegen te Zeijst, aan de noordoostzijde van den Heuvel, wijk D, Nos. 108—112. Te aanvaarden 1. Mei 1862.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris J. C. SCHADEE, te Zeijst.

VERKOOPINGEN
VAN
VASTE GOEDEREN,
gelegen onder Sterkenburg en Rijswijk.

*** De Notaris HERMSEN, gevestigd te Houten, zal publiek veilen:

Op Woensdag den 15. Januarij 1862, des middags ten 12 ure, ten Huize van *van Brummelen* in het Schippershuis te Wijk bij Duurstede:

Een uitmuntend beste UITERWAARD, genaamd *DE BOVENSTE BOL*, groot 3 bunders, 9 roeden, 20 ellen; gelegen onder Rijswijk in den buitenpolder bij Rarenswaay, provincie Gelderland, dadelijk te aanvaarden.

En op Donderdag den 16. Januarij 1862 des voormiddags ten elf ure, ten Huize van *J. Kroonenburg*, te Nederlangbroek.

2 HUIZEN met TUIN, BOOM-, BOSCH- en BOUWLAND, zijnde de zoogenaamde *BOVENLAAN* van Hardenbroek, groot 8 bunders, 80 roeden, 10 ellen, gelegen onder Sterkenburg, strekkende van de Langbroeker Wetering tot aan den Goyerdijk; in perceelen, massa's en generale massa. Het Land dadelijk en de Huizen met 1°. Mei 1862 te aanvaarden. — Breeder bij Billetten en nader onderrigt te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris HERMSEN.

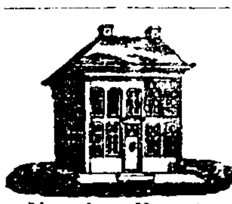

*** Op Zaturdag den 25. Januarij 1862, 's namiddags ten 5 ure, zal in het Locaal van Verkoopingen te Utrecht, Achter St. Pieter, in het openbaar worden verkocht:

No. 1. Een kapitaal bijzonder goed onderhouden HEERENHUIS en GROND met Kelders en Kluis, staande te Utrecht, aan de oz. van de Oudegracht tusschen de Gaard- en Romerburgerbruggen, wijk F, No. 177, voorzien van vier beneden- en zes bovenkamers, grootendeels geplafonneerd, behangen met Stookplaatsen en Kasten, Keuken, Kelders, Zolders en Vliering.

No. 2. Een kapitaal bijzonder goed onderhouden HEERENHUIS en GROND met Kelders en Kluis, staande naast het vorige perceel, wijk F, No. 176, voorzien van twee beneden- en zeven bovenkamers, grootendeels gestucadoord, behangen met Stookplaatsen en kasten, Keuken, Kelders, Zolders en Dienstbodenkamer.

De voormelde Huizen door ruimte, soliditeit en gunstige standplaats bijzonder geschikt tot oprigting eener groote handelszaak, zijn te aanvaarden 1. Mei 1862 en zullen eerst afzonderlijk en daarna te zamen geveild worden.

No. 3. Een net betimmerd HUIS, waarin Slijterij van Sterke Dranken met afzonderlijken opgang naar het bovenhuis, ERF en GROND, staande te Utrecht, aan de nz. van de Korte St. Janstraat, op den hoek van de St. Annastraat, wijk F, No. 60, voorzien van een Voorhuis, twee beneden- en vijf bovenkamers, Keukens, Kelder en Zolder.

No. 4. Een goed onderhouden WINKELHUIS en GROND, staande te Utrecht, aan de wz. van de Korte St. Janstraat, tegenover den St. Jansdam, wijk G, No. 308, voorzien van een Voorhuis, twee Beneden- en vier Bovenkamers, Keukens, Kelder en Zolder.

No. 3 en 4 te aanvaarden 1. Mei 1862.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris DUYFJES, te Utrecht.

TE KOOP

*** EEN PERCEEL **LAND,** gelegen aan den Vaartschen Rijn en straatweg, zeer geschikt tot den oanleg eener fabriek. Franco brieven lett. A. D. bureau dezer Courant.

*** Tegen 1. Mei aanstaande of zoo mogelijk eerder wordt **te huur** aangeboden een **HUIS,** staande op de Vischmarkt te Utrecht, waarin sedert onheugelijke jaren het beroep van *Vischverkooper* wordt uitgeoefend, met overname van al datgene, wat tot voormeld beroep benoodigd is.

Adres aan het bureau dezer Courant met franco brieven, onder letter V.

ONTVANGEN.

*** **Pates de foies Gras. — Mixed-Pickles, — Truffels. — Vinaigre Aromatique. Sardines à l'Huile. — Champignons. — Petits Pois au beurre, Puike Jap. Soija. Moutarde saine et Durable et Colmans Mustard** (poeder). **Vanille** per stokje 75 cents. Alles **eerste soort** en prijzen zeer billijk.

Korte Jansstraat. D. C. VAN ZIJST.

DE KLEINE BAZAR,

Lichtegaard.

*** HEDEN MAANDAG EN DINGSDAG zullen de nog voorradige **Lappen** en diverse **Robes, Fantaisie** Stoffen, benevens eenige **Dames Mantels** tot **zeer veel verminderde prijzen** worden opgeruimd.

LEES HIER!

*** **Schrijfboeken in alle formaten en dikten,** solide gebonden en zwaar Hollandsch papier, tot de minste prijzen; Zwaar Hollandsch Rekening-papier van 22½—35 en 40 Ct. per boek; 1o. kwaliteit Velin 45 Ct.

Nota's, Kwitantiën, Wissels, Assignatiën, Portefeuille-Almanakken, Agenda's, Visitekaarten, echte Gillots- en Perry-pennen van 10 Cts. per gros, tot de fijnste soorten.

Groot assortiment Brieven- en Zegel-Enveloppes, gitzwarte Schrijfinkt van af 20 Cts de flesch.

Zwaar en sterk Stroo-papier à *f* 1.30 per riem, bij 6 riem à *f* 1.25 en bij 12 riem à *f* 1.20 per riem.

Oude Gracht, tusschen de Wees- en Smeebrug, A, No 34, oostzijde. J. Eijkel.

*** De ondergeteekende, geëxamineerd in de *Eng.*, *Fr.* en *Hoogd. Talen*, van goede getuigschriften voorzien, zoowel wat zijn persoon als zijne bekwaamheden betreft, durft zich, na bekomen admissie, gerustelijk aanbevelen tot het geven van **Privaatlessen.**

Bakkersteeg, Wijk D, 281. H. W. DEGENS.

Droogerijen en Verfwaren.

***. **Men verlangt** een JONGELING, niet beneden de 16 jaren oud, tegen genot van salaris. Adres franco lett. A. bureau dezer Courant.

*** Door bijzondere gelegenheid, weder verkrijgbaar, zoo lang de voorraad strekt, de algemeen gezochte **Kadoe Sigaren** à *f* 12.— per mille, alsmede goede en **fijne Sigaren** in diverse prijzen. Zonstraat No. 441.

KERSBOOM TOMBOLA

*** zal den 24ste en 26ste **VERLICHT** zijn. Hopende op een ruim bezoek, zal de ondergeteekende alsdan voorzien zijn van **lekkere KERSKRANSEN** en ander **BOTER GEBAK** en noodigt alzoo zijne geëerde begunstigers minzaam uit. H. C. VAN SENDEN,

Donkere Gaard, Lett. F 141. *Confiseur.*

A. DE VLETTER, Confiseur,

Oude Gracht, Wijk C, No 2,

*** brengt door dezen ter algemeene kennis, dat door hem in zijne Salon een **KERSBOOM** is geplaatst, welke op den **24sten** en **26sten** dezer, des avonds *verlicht* zal zijn; alsdan zal er eene geschikte gelegenheid bestaan tot gebruik van **Kersgebak, IJs, Punch à la Romaine** en velerhande **Ververschingen**, benevens eene

Exquise TOMBOLA.

*** De ondergeteekende aangemoedigd door den gunstigen bijval van het afgeloopen St. Nicolaasfeest, berigt aan zijne geachte begunstigers, dat de **Kersboom bij hem zal verlicht wezen** Maandag, Dingsdag en Donderdag 23, 24 en 26 December, zullende alsdan voorzien zijn van vele fraaije **Cartonnages, Surprises, Suiker en Chocolaad-artikelen.**

Oude Gracht D. A. ELLERMAN.
bij de Smeebrug.

Oesters, Levende Zeekreeften en Gerookte Paling Berigt.

*** De ondergeteekende berigt bij deze, dat hij weder ontvangen heeft eene partij groote versche **Texelsche, Zeeuwsche en Engelsche Oesters**; Texelsche à *f* 1.50 Zeeuwsche *f* 1.30 en Engelsche à *f* 2.50 per 100 stuks, alsmede **Levende Zeekreeften**, vette gerookte **Paling, Paling** in gelei, **Snoek** in het zuur, gemarineerde en **Bootsmans Winterharing, Bergsche Anchovisch, Engelsche Bokkings**, dito **Sprot**, fijn **gemalen Leng** en dito **Rondvisch, Citroenen** en fijne Engelsche **Bieren.**

Vischmarkt, het 2de Huis van de Servetsteeg N. 128. H. J. REINKE, vroeger *H Koenders.*

DU BARRY'S
Revalenta Arabica.

*** Wij hebben vergunning te vermelden, dat te Harlingen eene Dame woont, die aanhoudend aan koortsen lijdt, wanneer zij geene *Revalenta* gebruikt, maar oogenblikkelijk daarvan bevrijd is, zoodra zij weêr tot het gebruik der *Revalenta* terugkeert.

De Heer J. S. VAN DIJK, te Harlingen, is gaarne bereid mondeling nadere informatiën te geven.

De volmaaktste gezondheid, kracht en nieuwen levenslust hergeeft de

Revalenta Arabica.

Zinkingen, hoofdpijn, slijm, zuur, maagpijn, galziekten, aamborstigheid, hoest, verstoppingen, diarrhaea, slechte spijsvertering, oprispingen, spanning op de maag en eene menigte andere ziekten geneest zij spoedig en met weinig kosten.

Als voeding voor kleine kinderen is het ook bijzonder aan te bevelen en verdient het de voorkeur boven de voeding met melk. Het verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen. Zieken kunnen geen beter dieet houden dan zich bij de **Revalenta** te bepalen, die op verschillende wijze zeer smakelijk gereed kan gemaakt worden.

Er zijn vele nagemaakte soorten. Echt is de *Revalenta* van de Heeren BARRY DU BARRY & C°. alleen te verkrijgen in het *Verkoophuis* of zijne *Dépôts*, in Bussen van 87½ Cent, *f* 2, *f* 3,50, *f* 8, *f* 16.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, door „F. VON WINDHEIM & C°. VERKOOPHUIS" geteekend is.

Amsterdam, verkoophuis.	Hilversum, Andr. de Wit.
Utrecht, T. Uhlenbroek Choorstr.	Kuilenburg, J. v. Hondius.
„ T. Uhlenbroek O. Gracht bij de Hamburgerbrug.	Loenen a/d Vecht, Wed. Mulder.
„ L. J. R. Bosch Lijnmarkt.	Vianen, B. Swaving.
„ P. J. Huinck „	Wijk bij Duurst., Wed. C. Zorn.
Amersfoort A. H. v. Ruiven.	IJsselstein, J. Groenhoff.
„ M. Steijreiff.	Zeist, C. G. Adlung.
Baarn, E. v. Dapperen.	En in de bekende dépots in
„ Gez. Petersen Nobbe.	de andere steden.

*** Bij de Uitgevers L. E. BOSCH EN ZOON is verschenen en bij den boekhandel alom ver[…]baar gesteld:

Mr. J. VAN LENNEP,
NEERLANDS ROEM
BEROEMDE MANNEN UIT HET TIJDVAK VAN FREDERIK HENDRIK.

Opgedragen aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins FREDERIK der Nederla[…]

Dit zware boekdeel, in groot 4° formaat uitgegeven, bevat 27 keurige Portretten, ten voete[…] in Kleurendruk, naar teekeningen van **H. TEN KATE** en **W. HOEVENAAR**, en kan met […] een der schoonste en rijkste Prachtwerken genoemd worden, die in Nederland het licht zagen. — I[…] fraaijen band, is het thans kompleet verkrijgbaar, voor den prijs van *f* 15,70.

DE TAAL DER BLOEMEN

benevens

een kort overzigt der **Plantenkunde** *en een* **Alphabetisch Register** *der behandelde Blo[…]* *in* **5 TALEN, met fraaije platen in kleurendruk**

Deze keurige uitgave, vooral geschikt voor geschenk aan dames, is een noodwendig handboekje […] allen, die bloemen willen kennen, en zich omtrent de beteekenis wenschen in te lichten. [Het is] met veel zorg uitgegeven, en in een *fraai bandje* gebonden, verkrijgbaar à *f* **1,95.**

UTRECHTSCHE VOLKSALMANAK
voor 1862,

versierd met het portret van wijlen den hoogleeraar J. Ackersdijck, 3 Plaatjes en 4 Kaa[…]

Het Mengelwerk van dit jaarboekje bevat bijdragen van de Heeren Dr. BEETS, S. J. VAN DEN BER[…]BEGER, L. E. BOSCH Sr., J. B. CHRISTEMEIJER, J. C. VAN EELDE, Ds GRAADT JONCKERS, J. A. […] VAN HEECKEREN, W. J. HOFDIJK, C. KRAMM, Dr. RÖMER en Dr. WAP; Levensschetsen […] wijlen de Heeren Mr. **J. ACKERSDIJCK**, Mr. **A. C. HOLTIUS** en Mr. **J. C. MART[…] VAN SEVENHOVEN.** PRIJS: *f* **1,20**. In Karton *f* **1,40.**

DE NIEUWE UTRECHTSCH[E]
ALMANAK
VOOR HET JAAR 1862.

Behalve **de afbeeldingen der zeven hoofddeugden** en meer andere Plaatjes, […] doelmatige bijschriften, bevat deze Almanak eene allerjuiste opgave van alle belangrijke markt[…] Nederland, en inzonderheid in de provincie Utrecht, — vrolijke en nuttige lektuur en verzen, […] reeks geheel nieuwe raadsels, en doolhof, eene volledige kronijk en verder alles wat er in te huis be[…]

Deze Almanak is in vier soorten van **15 ct., 12½ ct., 10 ct.** en **7½ ct.** alom bij […] Boekhandel te bekomen.

Erratum.

in de advertentie van 21 Dec. betreffende *Siroop de Punch* van J. WELLER stond: Siroop de Punch à *f* 1.40, lees à *f* **1.20 en** *f* **1.40** de flesch.

UTRECHT, 21 December.

Tarwe van *f* 9,50 tot 13,25. Rogge van *f* 8.00 tot 8.50. Haver van *f* 3.40 tot 4.40. Garst van *f* 5.00 tot 6.00. Groene Erwt. *f* 13.25 tot 15,25. Boekw. *f* 7.50 tot 8.40. Duivenb. van *f* 8 30 tot *f* 9.00. Aardappelen van *f* 3.00 tot *f* 4.50 't mud. Boter 't N. pd. van *f* 0.88 tot *f* 1.16. Eijeren de 100 stuks van *f* 3,75 tot *f* 5,00.

Ter markt waren aangebragt: 1008 mudd. tarwe, 376 mudd. rogge, 692 mudd. boekweit, 793 mudd. haver, 82 mudd. garst, 24 mudd. Groene erwten, 81 mudd Duivenb. 210 mudd. aardappelen, 1531 pd. boter.

D.	GEHUWD.	
18	A. S. Carpentier Alting en E. Zaalberg.	Leijden.
19	W. P. v. Daalen en E. G. Cramer.	Rotterdam.
19	E. D. Franssen en W. C. Smit.	Groningen.
12	T. v. Gelder en B. M. Hamester.	Dockum.
18	C. Y. v. Ginkel en P. L. Fievez de Malines.	's Hage.
18	N. Hamer en J. H. Jongbloed.	Neede.
	BEVALLEN.	
18	A. A. Aberson geb. de Kempenaer, z.	Amsterdam.
16	H. M. E. B. Beijerman geb. Reijers, d.	Arnhem.
17	M. Breukelman geb. Northier, d.	Rotterdam.
16	T. Binkes geb. Lemke, d	Leijden.
13	E Broes v. Dort geb Snoep, z.	Goes.
20	L. B. de Bruijn Ouboter geb. Schadee, z.	Rotterdam.
14	M. Convent geb. Gerwin, d.	Enschede.
16	M. W. Ezerman geb. Pasman, z.	Zierikzee
12	E. W. Evertse geb. de Groot, d.	Rotterdam.
16	W. A. Engel geb. de Liefde, z.	Amsterdam.
16	H. Harmens geb. Bolman, z	Harlingen.
18	W. J. Immink geb. v. d. Meer Morh, d.	Amsterdam.
17	A. P. Janssen geb. v. Hemert, z.	Rotterdam.
18	J. E. Rijshouwer Schuurman geb. Schimmel, z.	Rotterdam.
19	M. P. v. d. Tak geb. de Haas, z.	„
16	E. E. v. Visvliet geb. Harveij, z.	Middelburg.
18	S. J. P. Verkouteren geb. Ameshof, d.	Amsterdam.
17	P. S. v. Zutphen geb. v. d. Bergh, z.	Haarlem.
	OVERLEDEN.	
15	D. P. v. Aarssen geb Engelbregt.	Dordrecht.
14	Mej. H. P. Broes, 79 j.	Amsterdam.
14	C. Bosch geb. v. Beuzekom, 75 j.	Haarlem.
15	C. Bos, 51 j.	Haarl.meer.
17	M. J. Baelde, 46 j.	Rotterdam.
17	G. de Graag, 55 j.	Kapelle.
16	P Guy de Coral, 68 j.	Amsterdam.
15	J. v. der Genugten, 34 j.	„
13	Mej. P. George.	Haarlem.
16	D. M v. Grasveld, 66 j.	Nijmegen.
13	P. Harte, z., 51 j.	Tiel
15	H. C. W. Ketjen, 55 j.	Doetinchem.
17	J. M. Janssen, z.	Rotterdam.
17	G. Moll, 85 j.	Ede.
10	J. J. Vernhout geb. v. Gogh, 69 j.	Wassenaar.
18	J. Verhoogh, 63 j.	Rotterdam.
17	D. Zeper, z, 5 j.	Leeuwarden

Bij den BURGERLIJKEN STAND te *UTRECHT*

van den 15. tot den 22. Dec. 1861

ingeschreven: ondertrouwd 5 paar; — geh[uwd …] paar; — geboren 38, als 23 j. en 15 m.; — overle[den …] als 8 van het m. en 13 van het v. geslacht, wa[…] 1 levenloos aangegeven. Gemiddeld getal geboo[rten …]

„ „ sterfte […]

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk [Nederlandsch] Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonn[…]*)

Dec.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opm[…]
			N K.						
21	2	ozo.	0 0	770.82	37.4	+ 1.1	0.79	0.	Bew[…]
	10	o.	0 0	70.71	36.7	+ 2.5	0.86	0.	Zw.[…]
22	8	o	0.0	69.71	36.7	+ 3.8	0.86	0.	

21 Dec. 's morg. Barometerafwijkingen in afdalende [orde …] Hartlepool + 19.0, Portsmouth + 13.2, Plymouth […] Utrecht + 11.8, Havre + 10.0, Parijs 6.9 en Bre[…] Grootste verschil = 13.6 mm.

Prijzen der Effekten

AMSTERDAM 21 December 1861.

Nederland.			
Werkel. Schuld . . . . 2½ pCt.		62⅞	
„ „ 3	„	74½	
„ „ 4	„	97¾	
Amortisatie-Sindikaat. 3½	„	90½	
Aand. Handelm. . . . 4½	„	134½	134¾
België.			
Certifik. bij *Rothschild* 2½	„	52¾	
Spanje.			
Obligatiën 3	„	41⁵⁄₁₆	
„ Binnenl. . . 3	„	46¹⁵⁄₁₆	47
Amortisable Schuld		16¼	16⁵⁄₁₆
Bewijzen Coupon		5¹³⁄₁₆	
Portugal.			
Obligatiën 3	„	44¹³⁄₁₆	44¹⁵⁄₁₆
Obligatien 1856/60 . . 3	„	43⅞	44³⁄₁₆
Rusland.			
Oblig. *Hope & Comp.* 5	„	101	
„ Orig. 2e, 3e, 4e L. 4	„	71⅜	
Oblig. 5de Serie. . . . 5	„	80	
„ 6de Serie 1855 5	„	91½	91⅝
„ te Londen . . . 4½	„	88¹⁄₁₆	
„ te Londen 1859 3	„	57¹¹⁄₁₆	57⅞
„ bij *H. & Co.* 1860 4½	„	88¾	
Certifik. van Assig. . . 6	„	53½	
Polen.			
Aand. 1835 fl. 500 . . . . *f*		162¾	
Oostenrijk.			
Oblig. bij *Goll & Comp.* 4	„	42	
Oblig. Metalliek 5	„	43¾	44
„ Metalliek 2½	„	23⅛	23³⁄₁₆
„ Rente Amst. . . 5	„	68	
„ Nat. 1854 5	„	53¹¹⁄₁₆	53¹³⁄₁₆

Rusl. Adm. Hamb. 78⅜; Russ. Sprw. vol[…] 188, 188; 3½ pct. Pruiss. Aand. 212; Bras. […]

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZO[ON].

UTRECHT, Zondag 22 December.

n dag blijft men de kansen voor het be- van den vrede optellen, en die zijn sinds paar dagen juist niet verminderd. De cirku- van Frankrijk, waarin het de Unie in de der Trent in 't ongelijk stelt, hoopt men Washington indruk zal maken; eene krach- partij in Engeland, waaraan de *Times* en *Cob-* en *Bright* de hand leenen, werkt er aan, de ving van den vrede te bevorderen; *Bright* daartoe naar Amerika, terwijl de heer *Adams* k na de beslissing der Eng. kroonjuristen pper naar Amerika heeft gezonden, om de voor te zijn, en het kabinet van Washington oor tijd van beraad te bezorgen; eindelijk is weder eene dépêche van den N.-Amerik. er *Seward* bekend geworden, die uitgevaar- is. na de inhechtenisneming der Zuidel. kom- sen, en waarin gezegd wordt, dat bij moei- eden gaarne loijale voldoening zal worden aft. Thans hoopt men binnen enkele dagen iets naders te weten omtrent de houding van erika, en men rekent zelfs een weinig op berigten.

Londen wordt ernstig gesproken over 't plan, oningin *Victoria* zou koesteren, om af te tre- In haar gemaal heeft zij een uitstekenden raads- verloren, die meerdeed dàn men wel dacht, onder wien de koningin nimmer een besluit Het verlies is daarom voor haar, ook bij zwakke gezondheid, dubbel zwaar.

heeft veel gewaagd van de zonderbare stel- die de koning van Pruissen zou innemen den afloop der verkiezingen, waarover hij s zijne ontevredenheid zou openbaren. De beide n zijn thans tegen den 14. Jan. bijeengeroe- en men zal dan weldra weten. wat de volks- genwoordiging wil en wat de houding der ing tegenover de liberale Kamer zal zijn.

Weenen heeft de staatsbegrooting geen goeden gemaakt, nu er in vollen vrede reeds zoo te kort is. Een oorlog of opstand zou rijk stellig in 't verderf storten, en daarom de steeds vijandelijke houding van Hongarije gevaarvol.

Fransche senaat heeft na eenige diskussie de erde stemming over de begrooting aange- . — In de Belg. Kamer is de zaak van kolonel gelukkig voor het ministerie en vooral voor min. van oorlog afgeloopen.

sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche** **eches** laten wij hieronder volgen:

an de Poolsche grenzen, Zaturdag. Het rege- blad van Warschau bevat drie officiële berig- inhoudende het ontslag van *Wielopolski*, de eming van het senaatslid *Hube* tot minister van enst, en die van den raad *Dembowski* tot ster van justicie.

Turijn, Vrijdag. In de kamer der afgevaardigden heden de beraadslaging over het ontwerp van betreffende de registratieregten voortgezet. De *Minghetti* is, ter vervanging van den heer *rrearsa*, tot vice-president der kamer benoemd.

Turijn, Zaturdag. In buitengewone zitting heeft kamer met 202 tegen 39 stemmen het voorloo- budget aangenomen. De uiteenzetting van den nciëlen toestand heeft een goeden indruk gemaakt.

Berlijn, Zaturdag. Het gerucht van eene wijzi- van het kabinet wordt in gewoonlijk goed on- rigte kringen betwijfeld en tegengesproken.

Maandag voormiddag zal in de kapel van 't En- sch gezantschap alhier, eene lijkdienst voor den s-gemaal van Engeland gehouden worden, welke het koninklijk gezin, de ministers, de ge- nten, en andere hooggeplaatste personen zal worden bijgewoond.

Londen, Zaturdag.

De *Morning Post* ontkent, dat de Amerikaansche ent eene zeer vredelievend gestelde depèche ontvangen.

De depèche aan lord *Lyons*, zegt het blad, was gematigd. (Gister reeds in het eerste gedeelte der oplaag geplaats.)

Parijs, Zaturdag. De *Temps* verzekert, dat er te Londen eene dépêche van den heer *Seward* ontvan- gen is, waarin deze antwoordt op de aan hem door graaf *Russell* in der tijd gemaakte opmerkingen, omtrent de regten der neutrale mogendheden. De Amerikaansche staats-sekretaris verzekert daarin aan den Engelschen minister, dat het kabinet van Wash- ington, getrouw aan zijn verleden, bereid is om de onzijdige mogendheden in het minst niet te be- moeijelijken, en het dezen veeleer zoo gemakkelijk mogelijk te maken, altijd voor zoo verre die inschikkelijkheid overeen te brengen is met de regten der oorlogvoerende Staten. Overigens ver- klaart de heer *Seward*, dat de Amerikaansche regering ten allen tijde bereid zal wezen eene loyale voldoening te geven, indien het geval zich mogt voordoen, dat er van hare zijde, een inbreuk op de ten deze in gemeenschappelijk overleg aange- nomen beginselen of regelen, mogt worden gemaakt.

Volgens genoemd blad, is deze depeche geschre- ven vóór het ultimatum van Engeland in Washing- ton kon wezen, evenwel *na* de gevangenneming van de kommissarissen van het Zuiden.

Berlijn, heden, Zondag.

In den ministerraad is gisteren besloten den Landdag tegen 14 Jan. a. s. bijeen te roepen.

Parijs, heden, Zondag.

In den senaat heeft de heer *Fould* zijne memorie verdedigd en volgehouden, dat hare uitwerking is geweest, de gerustheid te herstellen, zoodat sedert de indirekte inkomsten toegenomen en de fondsen gerezen zijn, hetgeen nog steeds zou zijn voortge- gaan, ware er geen oorlog tusschen Engeland en Amerika te vreezen. Hij toonde het onnoodige der buitengewone kredieten aan, en wees op En- geland, waar zonder af- en overschrijvingen of buitengewone kredieten, een aanzienlijke leger- magt en een ontzaggelijke vloot kan worden uit- gezonden zonder medewerking van het parlement. Zoo onvoorziene gebeurtenissen plaats vinden, zeide hij, zal de regering zich over de te nemen maat- regelen met de vertegenwoordiging verstaan, en men zal niet meer twee jaren zien voorbijgaan eer de kontrole van het Wetg. Ligch. wordt inge- roepen op reeds uitgegeven kredieten.

Het senatus-konsult is aangenomen met 132 st. tegen 1.

In 't kort deelen wij hierachter nog eenige bij- zonderheden mede omtrent de kamer-zitting van Vrijdag avond en Zaturdag morgen. Daarbij is vooral belangrijk het verminderen der som voor onvoorzien op de helft van 't geen daarvoor sinds 1850 was uitgetrokken. Die halvering werd be- paald als een votum van wantrouwen in dit Kabi- net gesteld

Daarna is de Kamer uiteen gegaan.

De beraadslagingen over de begrootingswetten heb- ben dus juist vier weken geduurd. Het wetsont- werp nopens den spoorweg van Leyden tot Woer- den, dat tot afdoening gereed was, is blijven liggen. Het voornemen bestaat om in de maand Februarij a. s. de werkzaamheden te hervatten.

Wat zal na de nieuwe nederlaag der regering thans geschieden? Men beweert, dat al de minis- ters hunne portefeuilles aan den koning zullen aan- bieden. Volgens loopende geruchten zou de heer *v. Goltstein* met de heeren *v. Bosse*, *v. Tets*, *Lou- don* en enkele leden van het tegenwoordige kabinet eene nieuwe kombinatie vormen.

Maar zal men dan deze kamer behouden? — Al- vorens echter iets te 's Hage bepaald wordt, zal men welligt de stemming over de begrooting voor koloniën door de Eerste Kamer afwachten.

— Z. M. heeft op hun verz. eerv. ontsl., als burgems.: van Kollumerland en Nieuwkruisland, Ittervoort, Noorbeek, Schinnen en Schinveld, de heeren mr. *A. J. R. Sixma* bar. *v. Heemstra*, *L. Grispen*, *J. Hensen*, *J. M. Diederen* en *J. P. Buysers*; als ontv. der dir. bel. en akz. te Oud-Beijerland c. a., met dankbet., den heer *J. J. Nederveen*; — benoemd, tot burgems.: van Ittervoort, Noorbeek, Schinnen en Schinveld, de heeren *J. J. T. Rubens*, burg. en sekr. van Thorn, *T. Wetzels*, *R. S. Diederen* en *K. T. Buysers*; tot ontv. der dir. bel en akz. te Hilvêrsum, den heer *W. L. A. Collard*, thans te Cuyk c. a.

Z. M. heeft den 1. luit. *H. Verwey Mejan*, van het 8. reg., op zijn verz., eerv. ontsl. uit de mil. dienst.

*— De *Amst. Ct.* deelt het adres mede, dat door enkelen te Amsterdam aan den handel ter teekening wordt voorgelegd, om aan de Eerste Kamer de ongerustheid mede te deelen, die de onderteeke- naars voor de koloniale politiek van dezen minister koesteren. Het is te denken, dat daarop wel eenige namen zullen zijn bijeen te brengen; misschien zullen er meer teekenen, dan men verwachten zou. In Amsterdam heerscht niet de geest van vooruit- gang; men rust er uit van de vroeger behaalde lauweren, men houdt zich er liefst aan 't oude, men dommelt er zelfs soms in; het behoud heeft er dus altijd veel gezag.

Maar bij de groote meerderheid, die zich in de Tweede Kamer voor de koloniale politiek des heeren *Loudon* heeft verklaard, hopen wij, dat de meer- derheid der Eerste Kamer zich niet zal laten ver- schalken, dat zij uit eigen oogen en goed de zaak zal inzien, en dat zij daarom het oordeel der Tweede Kamer in deze zal bevestigen.

— De *Arn. Cour.* verhaalt, dat er onlangs op Java de helft eener suikerfabriek van 350 bouws voor *f* 320,000 werd verkocht; de kooper huurde de andere helft voor *f* 28,500 's jaars gedurende de 8 jaren van 't oude kontrakt, en voor *f* 22,500 's jaars gedurende de nieuwe verlenging.

De *Arn. C.* berekent, dat als men de 96 goever- nements-kontrakten bijeentrekt, de staat door de niet verlenging der kontrakten per jaar *f* 4,800,000 voordeel zich zou hebben gedaan, 't geen in 10 jaar tijds, den duur der verlenging der kontrakten, 48 millioen Nederlandsche guldens zou bedragen!

Dat *geringe* verlies heeft de staat dus te danken aan het *gunst*betoon door een vroeger minister van koloniën, een echten oudgast, aan de kontraktanten bewezen!

*— Men schrijft ons uit Soest van den 20. Dec.: Heden was het voor de behoeftigen in deze ge- meente een ware vreugdedag, daar door de kom- missie van Weldadigheid van Hare Maj. de Koningin- Moeder alhier, de gewone winterbedeeling plaats vond. Aan 120 behoeftige mannen en vrouwen werden hemden uitgedeeld; 28 huisgezinnen werden voorzien van dekens, en 110 behoeftige kinderen ontvingen hemden, kousen en klompen.

Weldra zal ook weder de wekelijksche uitdeeling van brood en gort aan 39 huisgezinnen, gedurende 25 weken, aanvang nemen. Zoo blijft steeds Hare Maj. de geliefde Koningin-Moeder zorg dragen voor verarmde natuurgenooten.

— Het heeft HH. MM. den koning en de koningin behaagd onze stadgenooten, de heeren *H. Vigelius en Co.*, fabriekanten van glacé-handschoenen, te benoemen tot hoogstderzelver hofleveranciers, en dien ten gevolge vergunning verleend tot het voeren van het koninklijk wapen. *N. R. Ct.*

*— Den 20. Dec. is aan onze Hoogeschool tot doctor in de regten bevorderd de heer *J. A. Velt- man*, uit Amsterdam, na verdediging van een Akademisch proefschrift over het Endossement van Wisselbrieven.

— Gister is te Leiden tot dokter in de genees- kunde bevorderd de heer *S. A. van der Chijs*, van Leiden, na verdediging van zijn akademisch proef- schrift: Verslag der verloskundige Kliniek en Poli- kliniek aan de Leidsche Hoogeschool, gedurende den akademischen kursus 1860—1861.

— Gister promoveerde aan de Hoogeschool te Groningen, in de regten de heer *C. A. Frigge* van Groningen, na verdediging van quaestiones juris.

— Afslagen van den penning, van rijkswege ver- vaardigd ter gedachtenis van de droogmaking der Haarlemmermeer, zijn aan 's Rijks munt te ver- krijgen, in goud voor *f* 400,—, in zilver voor *f* 30,— en in brons voor *f* 2,80. — Te Goes zijn een rijksdaalder en een vijfje, beide valsch, in om- loop gebragt; de uitgevers zijn onbekend gebleven.

*— Het bestuur der afd van de maatsch. tot afschaff. van den sterken drank stelt het, naar ons oordeel, vrij onpraktiesch middel voor, om de nieuwjaarsfooijen te verdubbelen en de kermisgiften in te houden. De verkeerde werking van zulk een maatregel zou men waarschijnlijk op Nieuwjaarsdag bemerken!

— Door den minister van binnenl. zaken zijn voor het bezetten der stations, gedurende den ijs- gang en hoog opperwater op de rivieren, in den winter van 1861—1862, in Zuid Holland aange- wezen de navolgende waterstaats-ambtenaren, als: te Vianen: *J. J. Roelants*, adsp.-ing. en *B. Claeys*, opzigter; te Schoonhoven: *P. Caland*, ing. en *J. H. van Echten*, provinciaal opz.; te Krimpen: *J. P. Tuyter*, opzigter; te Gorinchem: *J. A. Beijerinck*, hoofd-ing., *J. F. Augier* en *J. Dirks*, ingenieurs en *A. J. Soeteman*, opz.; te Hardinxveld: *H. M. Dirks*. buitengewoon opz.; te Asperen: *H. W. Verhaar*, buitengewoon opz. en te Dordrecht: *C. A. van der Straaten*, opzigter.

— Te 's Bosch is het vernieuwen van den bene- denmond der nieuwe Merwede onder Hooge Zwa- luwe voor *f* 50,000 aangenomen door den heer *Langeveld* te Hardinxveld

— In de eergister alhier gehoudene zitting van het kantongeregt werden 27 personen ter zake van dron- kenschap veroordeeld.

— In eene Noordbrabantsche gemeente is eene krankzinnige vrouw gevonden, die door het ge- meentebestuur niet in een gesticht werd geplaatst, niettegenstaande dit herhaaldelijk was gevraagd, maar door een schoonbroer in eene kooi, naau- welijks gekleed, was gesloten. De justicie heeft haar thans naar 's Bosch doen vervoeren en het gemeentebestuur zal wegens zijn verzuim worden aangesproken.

— Uit Nijmegen wordt gemeld, dat de baron *van Mulert* — door de regtbank tot twee jaren gevangenisstraf veroordeeld, wegens oplichterij ge- pleegd jegens eene vrouw, met wie hij zich ver- loofd had, — in den afgeloopen nacht uit de ge- vangenis aldaar ontvlugt is. Zooals men zich zal herinneren had hij zich reeds vroeger door de vlugt aan zijne straf onttrokken, totdat hij in een Over- ijsselsch dorp gearresteerd en naar Nijmegen over- gebragt werd. *Arnh. Ct.*

— Met genoegen kunnen wij melden, dat de onderneming, tot het verschaffen van arbeid in de duinen nabij 's Hage aan behoeftigen, in bloeijenden staat verkeert. De aardappelenoogst der door de werklieden dier onderneming bearbeide landen is 1500 mud geweest, die à *f* 7 en 4,80 zijn verkocht. De rekening sluit, na aankoop van al het benoo- digde voor het volgend jaar, nog met een vrij aan- zienlijk batig slot.

Thans bestaat bij de kommissie der onderneming het plan tot het daarstellen eener stoommachine, volgens de methode van den ingenieur *Beyerinck*, ter bevochtiging en bevloeijing harer akkers, ten einde daardoor het verlies, voornamelijk door de voor- jaarsdroogten veroorzaakt, te keer te gaan. *Eff. Bl.*

*— Onder de zeer nuttig werkende tijdschriften behoort voorzeker de *Schat der gezondheid*, uitgegeven bij de *Erven Loosjes*. Op menig gebied levert dit maandwerk zeer aanbevelenswaardige wenken. Dezer dagen besprak de *Schat* de zaak der *schoolbanken met leuningen*, die vroeger onder zulk een dwaas vooroordeel lagen, en waarvan het gebruik thans door geneeskundigen wordt aanbevolen. De prov. inspekteur van het onderwijs in deze provincie, de heer *Sanders*, maakt in dit stuk opmerkzaam op een door *Bernard* aangeprezen systeem van schoolbanken, die niet elk aan hare eigen schrijftafel zijn vastgehecht (gelijk meestal geschiedt) doch aan de schrijftafel des achterbuurmans, zoodat de leerling tegen die tafel aanleunt. Om bij dergelijke inrigting gelegenheid tot gemakkelijk in- en uitgaan te geven, en tevens den onderwijzer toegang tot elke leerlingsplaats te verschaffen, is iedere bank met tafel slechts voor twee leerlingen ingerigt, terwijl de open doorgangen loodregt op de rigting der banken loopen. Zoodoende heeft *elke leerling eene opene ruimte naast zich*, is er gemakkelijker toegang tot de scholieren, het geen voor de orde en tucht wel eene verbetering schijnt, en tevens heeft men, zegt de schrijver, bij dergelijk stelsel aanwinst, wat de ruimte betreft.

— Den 19. dezer is te Almelo overleden de heer *H. E. Hofkes*, ridder der orde van den Nederl. Leeuw. De overledene heeft aan de tegenwoordige ontwikkeling der nijverheid in Twenthe den eersten stoot gegeven en haar belangrijk uitgebreid.

— Te Hondschoote (België) is een boerengezin van 6 personen vergiftigd, door het kneeden van brood met water, dat in een niet vertinden koperen ketel had gestaan.

— De nieuwe sterrewacht te Kopenhagen is thans voltooid. Zij is met twee werktuigen van den eersten rang toegerust, een grooten merediaancirkel van *Pistor* en *Martius* en een refractor van 16 voet brandwijdte uit de vermaarde optische fabriek van *Merz* (voormaals *Frauenhofer*) te Munchen. Behalve dat observatorium werden in de laatste jaren ook te Gotha en te Leipzig nieuwe aan de tegenwoordige eischen der wetenschap voldoende sterrewachten opgerigt, een heugelijk blijk, dat ook de regeringen van kleinere staten tegenwoordig veel zorg aan de sterrekunde wijden.

— Volgens een uitgegeven prijsopgave zijn in 1862 in Duitschland, door tusschenkomst der koninklijke posterijen, te bekomen verschillende dagbladen, zoo van staatkundigen als niet staatkundigen aard, in de volgende talen: in de Duitsche 1924, Fransche 415, Engelsche 224, Spaansche 6, Nederduitsche 68, Zweedsche 30, Deensche 19 Russiesche 53, Poolsche 45. Op die lijst worden nog vermeld tijdschriften in het Armenisch, Boheemsch, Kroatisch, Finsch, Grieksch, Hebreeuwsch, Illyrisch, Lettisch, Rumenisch, Ruthenisch, Servisch, Slowakisch, Walachisch, Wendisch en Hongaarsch.

WATERHOOGTE.

Arnhem 21 *Dec*. 1.72 El + AP., 8.67. Gev. 3 d.
Rijnhoogte te Keulen 21 Dec. 7 voet 7½ dm.

BEROEPEN:

te Baarn ds. H. C. Bervoets, te Hengelo.
„ Huizen ds J. v. der Werff, te Wijk bij Heusden.
„ Usselo de heer A. [illegible]oon, kand.

AANGENOMEN:

naar Middelburg door ds J. P. Nonhebel, te Vaassen.

BEDANKT:

voor Huizen door ds A. P. A. du Cloux, te 's Grevelduin Capelle.
„ Wijdenes door ds. H. Prins de Jong, te Opperdoes.
„ Giessen en Rijswijk door ds. J. J. Knap, te Losdorp.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de avondzitting van Vrijdag over de begrooting van koloniën heeft de heer *Mijer* nogmaals de politiek des ministers bestreden. De heer *Loudon* heeft daarop nogmaals geantwoord, waarna de heer *Nolthenius* nog heeft gezegd, dat hij niet ten volle was gerust gesteld, en de heer *Heemskerk Az.* heeft beweerd, dat de afstemming van de begr. van binnenland ook voor den min. van koloniën van beteekenis was. De heer *v. Foreest* heeft nog eene volledige redevoering gehouden, om te verklaren, dat hij na lang aarzelen ten slotte tegen de begrooting zou stemmen, daar het lot van den Javaan niet zou verbeteren door de nieuwe politiek, en hij het thans heerschend belasting-stelsel in O. Indië een geniaal stelsel acht. De heer *Wintgens* is niet genoegzaam tevreden gesteld, terwijl de heer *v. Bosse* nog op vaststelling der kol. begrooting bij de wet aandringt. Nadat nog de minister het woord een paar malen gevoerd had, zijn de diskussiën over de artikelen begonnen.

Daarbij zijn *f* 7320 geschrapt voor twee nieuwe hoogleeraren te Delft en *f* 3300 voor den adviseur voor de kulturen, prof. *de Vriese*. Deze had zelf verklaard, dat hij zich voor adviezen over de kulturen niet berekend achtte, en men meende, dat de prof. nog wel voorliefde voor de zaak zal hebben, om, zoo noodig, zonder zooveel geld adviezen te geven.

Ten slotte is het hoofdstuk koloniën met 52 tegen 20 st. goedgekeurd.

Voor de heeren: Kien, Oomen, v. Bosse, Anemaet, Kingma, v. Twist, Betz, de Bieberstein, Mensonides, v. Nispen, Beens, Hugenholtz, Voorthuijsen, v. Lidt de Jeude, Blussé, Westerhoff, Dommer, v. Eck, v. Diggelen, Meylink, Cornelis, Luyben, Wijbenga, de Poorter, de Raadt, Reinders, Zijlker, Jespers, Elout, de Lom de Berg, v. Goltstein, Hoynck v. Papendrecht, Dullert, Thorbecke, Olivier, Storm v. 's Gravesande, v. Heukelom, Kerstens, Meeussen, v. d. Linden, Poortman, Idserda, v. Wintershoven, v. Hoëvell, Heemskerk, Mackay, v. d. Veen, Gevers Deynoot, Delprat en de Voorz.

Tegen: de heeren Mijer, Taets v. Amerongen, Heemskerk Azn, Hoekwater, v. Lynden, Nolthenius, Dirks, v. Zuylen, Cool, Hoffman, Schimmelpenninck, v. Foreest, v. Heiden Reinestein, Slicher v. Domburg, v. Asch v. Wijck, Wintgens, Begram, de Brauw, Lycklama en v. Franck.

Afwezig: de heer Wichers (door ongesteldheid).

In de zitting van gister is beraadslaagd over het wets-ontwerp tot vaststelling van Hoofdstuk II (onvoorziene uitgaven der staatsbegrooting voor 1862) Zoo als men weet, bedraagt het cijfer voor die uitgaven uitgetrokken steeds *f* 100,000. De heer *de Brauw* zou tegen deze wet stemmen, omdat hij de politiek der regering in haar geheel afkeurde. Door den heer *Hugenholtz* werd voorgesteld om het bedrag tot *f* 50,000 te verminderen. De min. v. financiën heeft zich daartegen verklaard, op grond, dat van 1850 af dat bedrag steeds *f* 100,000 beliep. Maar de heer *Hugenholtz* heeft daarop geantwoord, dat hij juist aan deze regering geen ruimer krediet wenschte te geven. Het amendement werd met 37 tegen 25 st. aangenomen, terwijl het op de helft verminderde ontwerp met 61 tegen 3 st. werd goedgekeurd.

Daarna werd het wetsontwerp tot vaststelling van de middelen voor 1862, na eenige diskussie, met algemeene stemmen aangenomen.

De heer *Cool* besprak daarbij de noodzakelijkheid tot vermindering der belastingen, vooral der patentwet. — De heer *de Poorter* is tegen een patent voor den landbouw, maar raadt eene belasting op koffij en tabak en eene inkomsten-belasting aan. — De heer *Hoffman*, zeide, dat de patentwet reeds voor 40 jaar eene monsterwet heette; van den kontroleur hangt voor de goede en niet overdreven toepassing veel af. — De min. van financiën zegt, dat als zij blijft, de patentbelasting bepaald verandering behoeft. — Bij de domeinen is gesproken over de Agatha-goederen, waaromtrent de minister verklaarde, dat men in onderhandeling was, die aan de gebruikers af te staan; de afstand zou later door de wet moeten bekrachtigd worden. — Omtrent de nachttreinen op den Rijnspoorweg heeft de minister verklaard, dat nadat de staat het geding tegen de maatsch. had gewonnen, de regering de zaak der nachttreinen weder in behandeling zou brengen.

Evenzeer werd, zonder diskussie, met algemeene stemmen aangenomen het wetsontwerp, houdende begrooting voor de koloniën van Ommerschans en Veenhuizen.

Evenzoo werd zonder diskussie met algemeene stemmen aangenomen het wetsontwerp tot vaststelling van de begrooting, voor het pensioenfonds van burgerlijke ambtenaren.

Eindelijk is beraadslaagd over het wetsontwerp tot voorloopige vaststelling van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1862, nopens het departement van binnenlandsche zaken. Het was de min. van Financiën die zich met de verdediging van dat ontwerp belastte. Zijne taak was echter gemakkelijk, want er werd alleen de aandacht van den min. van binnenlandsche zaken en van dien van financiën gevestigd op een ongeval dat dezer dagen op den rijnspoorweg plaats had, en waaromtrent de min. een naauwkeurig onderzoek, en wel zoo spoedig doenlijk, toezegde. — Die kredietwet werd ten slotte met algemeene stemmen aangenomen.

Nadat de kommissie tot de verzoekschriften onderscheidene rapporten had uitgebragt, is de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

WEENEN, 18 December.

Men meent dat in het Kabinet vóór de bijeenkomst der Kamers geen verandering zal plaats vinden.

In de regerings-kringen alhier heeft men sedert eenigen tijd eene verkoeling tusschen de Kabinetten van Petersburg en der Tuileriën opgemerkt, en wel naar aanleiding van de gebeurtenissen in Polen.

Uit Stutgartt meldt men, dat ook de Eerste Kamer met aanzienlijke meerderheid de wet op de R. K. kerk heeft aangenomen, met uitzondering evenwel van de bepaling tot volstrekte uitsluiting der jezuiten.

De *Elberf. Ztg.* zegt, dat de echt demokratische partij slechts 16 leden in de nieuwe Kamer telt.

LONDEN, 20 December.

Na den dood van prins *Albert* wordt er veel gesproken van den waarschijnlijken troonsafstand van koningin *Victoria*.

De konsul van Venezuela te Londen berigt niets te weten van de Nederlandsche vloot, die voor La Guyara zou zijn opgedaagd.

Uit officiële berigten blijkt, dat ongeveer 10,000 manschappen zich hebben aangeboden voor de dienst bij de marine-reserve.

Uit Nieuw-York wordt gemeld, dat de sekretaris van financiën in eene cirkulaire heeft bekend gemaakt, dat de slaven, die men in de zoogenaamde katoenstaten magtig wordt, als arbeiders voor katoenteelt tegen loon gebezigd zullen worden, de punten door de noordelijke troepen bezet.

Volgens officiële stukken aan het kongres te Washington voorgelegd, blijkt, dat het kabinet van president *Lincoln* voor kort de bepalingen der Parijsche konferentie aangaande kaperschepen wenschte te nemen, mits Engeland en Frankrijk die bepalingen geen ook op de Zuider-konfederatie wilden toepassen, *doch dat Engeland en Frankrijk dit weigerden*, zoodat de onderhandelingen afgebroken werden.

De heer *Cobden*, uitgenoodigd eene meeting ten gunste eener bemiddeling in het Engelsch-Amerikaansch geschil bij te wonen, heeft zich wegens ongesteldheid verontschuldigd, doch in zijn antwoord herinnerd, hoe op het kongres van 1856 de gevolmagtigden namens hunne regeringen den wensch hebben uitgedrukt, dat de staten, tusschen welke ernstige oneenigheden mogten ontstaan, alvorens tot de wapenen de toevlugt te nemen, zoover de omstandigheden gedoogen, de goede diensten eener bevriende mogendheid inroepen. Hij vraagt of er een geval kan voordoen, waarin die bemiddeling meer van toepassing zij dan in het onderhavige. Hij onderstelt eens dat het Noorden de gevangenen niet uitlevere en een oorlog ontsta; de kommissarissen zullen dan naar het binnenland gebragt worden, en daar zullen de Engelsche troepen hen niet kunnen bevrijden, ondanks het bloed dat vergoten, den handel die vernield zal worden en den slag die men der beschaving toebrengen zal. Men schrijft bij, dat de Amer. regering ons heeft willen beleedigen, om een oorlog uit te lokken. Er zijn nen enkelen in Amerika daartoe onzinnig genoeg zijn, maar dat eene regering, dat een volk, dat nu een half millioen manschappen noodig heeft om een burgeroorlog te voeren en de hoofdstad te beschermen, anders dan met angst een oorlog met de magtigste zeemogendheid ter wereld in het gezigt schelt zien, is eene te dwaze onderstelling om een oogenblik bij stil te staan. Trouwens, zou just door het voorstel tot het inroepen eener bemiddeling van een derde het bewijs kunnen erlangen van de gezindheid der Amerikanen. Wat dat voorstel geen beter antwoord dan het verlangen om ons te beleedigen en ons onregt aan te doen, dan zouden wij als één man opstaan, om hoon te wreken, en ware dan de plegtige verklaring van 1856 geen doode letter, zoo zouden wij alle mogendheden aan onze zijde geschaard zien.

PARIJS, 20 December.

Er is sprake van eene cirkulaire van den minister van onderwijs, houdende uitnoodiging aan de hoogleeraren, zich niet meer met politiek te bemoeijen.

Er is heden, op welken grond weet men niet, sprake van eene schikking in het Amerik. geschil, die zou bestaan in de uitlevering der kommissarissen aan eene onzijdige mogendheid.

Engelands krijgstoerustingen, die toereikend zijn om met goed gevolg tegen eene viermaal sterkere zeemagt dan de N. Amerikaansche te ageren, trekken hier zeer de aandacht. Het denkbeeld, eene zeer sterke neutrale positie in te nemen, eventueel met kracht te kunnen optreden vindt, ook hier veel bijval en zal bezwaarlijk door financiële bezwaren op den achtergrond geschoven worden.

Er is weder een incident voorgevallen, dat de spanning tusschen den keizer en den paus vergroot en ook de keizerin ditmaal moet ontstemd hebben. Graaf *Rasponi*, een verre bloedverwant des keizers, zal met eene dochter van prins *Ghika* trouwen; daar deze laatste tot de Grieksche kerk behoort, is eene dispensatie noodig, doch deze is geweigerd, daar de graaf tot de liberale Italiaansche partij behoort.

Uit Napels meldt men, dat, ten gevolge der uitbarstingen van den Vesuvius, Torre del Grecco geheel is verlaten. Dit is reeds de achtste maal dat de stad door die ramp getroffen wordt. De stad, die eene bevolking van 25,000 zielen telt, ligt op een lavabodem aan de kust; de inwoners vonden een ruim bestaan door de koraalvisscherij en het bewerken van koraal en lava. De bodem is nu van af den krater aan den zeekant in regte lijn over eene groote lengte opgespleten; de schok daardoor te weeg gebragt heeft overal de muren hevig beschadigd of doen invallen; een regen van heete asch verspreidt zich nog steeds over de stad en omstreken. Langs het strand zijn scheuren ontstaan waaruit minerale bronnen ontspringen, wier water niet ijzer en zwavel vermengd is, en waaruit gassen opstijgen die de zee op eene oppervlakte van 300 vk. meters doen bruischen.

Uit Konstantinopel meldt men, dat *Fuad Pacha* bezwaar maakt om den post van grootvizier te aanvaarden, daar hij den toestand voor te gevaarlijk houdt.

BRUSSEL, 19 December.

De motie van de heeren *Orts*, *Dolez* en *Pirmez*, in zake het gebeurde met den kolonel *Hayez*, is na hevige debatten, en 't verwerpen van verschillende andere, daartegen overstaande voorstellen, eergisteren door de Kamer aangenomen met 49 tegen 41 stemmen. Zij luidt: »De Kamer, na de verklaringen van den minister van oorlog gehoord te hebben, en akte nemende van zijne gezindheid om den heer *Hayez* te verwijzen naar het hoog militair geregtshof, gaat over tot de orde van den dag."

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.